

Fémet a hadseregnek!

Adjuk oda felesleges fémtárgyainkat.

Az Országos hadsegítő-hivatal az alábbi felkelt felhívással fordul Magyarországra egész népéhez, minden város, minden falu és minden ház összes lakóihoz:

Hazánk lakossága páratlan áldozatkészséget tanúsított és tanúsít a háboru kitérése óta a jótékonyaság terén, méltán sorakozva a hős fiaink mellé, akik vérük ontásával, életük feláldozásával, erős karral tartják vissza az ellenséges veszedelmet mindnyájunktól.

A háboru ismét áldozatot kíván tőlünk!

Közutadomás, hogy miután ellenségeink fegyvertámadásai dicső szövetségünk és a mi seregeink hősiességén mindenütt megtörnek, most arra töreksenek, hogy államainkat minden élelmiszer és nyerstermék behozatalától elválgják.

Kormányunk böcs intézkedései és hazánk fejlett mezőgazdasága meghiusítandja az élelmiszer-hiányra fektetett számítást, de meg kell hiúsítanunk azt a törekvést is, amely a hadi célokra szükséges nyers anyagok behozatalának meggátolásával hadvezetőségünk cselekvő képességét akarja megbénítani.

Habár hadvezetőségünk eleve gondolkodott is a szükséges fémekről és azok nagy mennyiségben állanak is ezidő szerint rendelkezésre, mégis előrelátóknak kell lenniük, nehogy azoknak esetleg hiánya meggátolja akcióképességünket.

Szerencsére nagymennyiségű ilyen fém van hazánkban a magánosok birtokában, amelyet hazafias közönségünk bizonyára készséggel bocsát a hadvezetőség rendelkezésére s ezzel keresztülhúzzuk ellenségeink ádáz törekvéseit.

Az országos hadsegítő bizottság és cél érdekében Krobotin Sándor lovag közös hadügyminiszter védnökségével és Hazai Samu báró honvédelmi miniszter díszelnökségével országos mozgalmat indít és azzal a sürgős kérelemmel fordul a hazafias közönséghez, hogy — a vas és acél kivételével — minden birtokában levő és nélkülözhető házi, konyhai és egyéb fémtárgyakat, nevezetesen: sütőket, lábasokat, fazekakat, tartályokat, mérő- és más kanalakat, szűrőket, korsókat, kannákat, katlanokat, mozsarakat, mosó és mozdóedényeket, poharakat, cészséket, sulyokat, szitákat, vödöröket, kádakat,

csöveket, jég és virágtartókat, lakatokat, kulcsokat, kilincseket, ablakredőnyöket, hamutartókat bográcsokat, disz-szegeket, butordiszeket, szegeket, játékokat, lámpákat, disztárgyakat, stanióit, íveg- és pipa-kupakokat, ön- és ölom-tartályokat és törmelkeit — vagyis mindazokat a tárgyakat, a melyek kizárólag vörösréz, sárgaréz, nikkel, ón és ólomból, vagy ezen fémek főlhasználásával készültek — gyűjtse össze hogy azokat a jelzett célra beszolgáltathassa.

Meg vagyunk győződve, hogy a nagyfontosságú cél nem szorul bővebb megokolásra és hazafias közönségünk ismét készséggel teendő adományait a haza oltárára, annál is inkább, mert a cél fontosságától eltekintve, egyuttal jótékonyaságot is fog gyakorolni. A begyűlendő fémekeket a hadvezetőség a Hadsegítő bizottság becsár 50%-ában megfizeti, e bizottság pedig ezen összegből első sorban a háboruban elesett vagy rokkantá vált katonáknak azokat a hozzátartozóit fogja segélyezni, akiknek sem állami segélyre, sem katonai ellátásra törvényes igényük nincsen, másodsorban pedig a rokkant és megvakult katonákat.

*

Alsólendván a jövő hét folyamán egy bizottság fog házról-házra járni s összegyűjti a közönség fémetárgyait. A közönség hazafias dolgot cselekszik, ha nélkülözhető fémtárgyait a nagyfontosságú cél érdekében sürgősen, már most összegyűjti, hogy az a bizottság megjelenésekor összeírásra és átvételre készen állhasson.

Karcolatok.

Írta: R. E.

Néha megeskik, hogy az ember nem tud kiköszödni valamilyen, így esett meg velem is, hogy sehoggy sem tudtam megérteni azt, hogy a mi kies Alsólendvánkon — a kultúra, emberi haladás és minden egyéb modern vívmány e mintavárosában — miért nincs egy idő óta világítás. Többoldali érdeklődésemre eleinte azt a megnyugtató választ kaptam, hogy az utcák sötéttségét a fő világító-mester (érsd: lámpagyújtogató) jobblétre szenderülése okozza s hogy ez (már tudniillik nem a jobblétre szenderülés, hanem a sötétség) műló dolog, — de nemsokára kiábrándítottak eme igazán naiv hiedelmemből és felvilágosítottak, hogy a mi sötétségünknek sokkal

mélyebben fekvő, vagy mondjuk úgy: sokkal magasabban fekvő okai vannak.

A legutóbbi városi közgyűlésen történt, hogy városunk böcs tanácsa — amely már annyí sok és okos intézményit honosított meg nálunk — határozatlan kimondotta, hogy Alsólendván egyáltalán nem lesz világítás. Miután az ügy egyébként is érdekelt és meg akartam tudni, milyen körülmények között történt ez a nagyfontosságú határozat: utána jártam a dolognak és sikerült megtudnom a valót, amiről a következőkben számolhatok be a földiek sorsát intéző nagyok dolgaiban nem jártas közönségnek.

Egyik közkedveit városatyánknak köszönhetem az itt következő adatokat, melyek mind azt bizonyítják, hogy mennyire előre látó és gondoskodó s mily sokféle szempontból volt fontos és elmulasztathatlan a közvilágítás beszüntetése. — De vegyük ezeket sorjába:

1-szor: Olcsósági szempontok: Tekintettel arra, hogy városunk fő világító-mestere meghalt, ennek fizetését most megspóroljuk; de tekintettel arra, hogy a petroleum nagyon drága, a város sokkal többet takarít meg, mintha a petroleum olcsó volna, úgy hogy direkt mesés összegek maradnának meg a város kasszájában, ami nem történne meg, ha olcsó volna a kőolaj, mert akkor kevesebbet takarítanának meg. Ez világos.

2-szor: Egészségi szempontok: Régen ismert tény az, hogy minden tisztességes ember este 9 óra után otthon marad. Ezt lényegesen elősegíti a világítás hiánya, és ezáltal az otthonmaradó ember nem hül meg, nem kap náthát, egyszóval egészséges marad. Mennyi baj származhat abból, ha elme egy este hazuról: kitérheti a lábát, vagy talán a nyakát is, sőt a világításban — mely nem oly jó, mint a nap világítása — elronthatja a szemét. Tehát látjuk, hogy a közegészség direkt megkívánja azt, hogy ne világítson a város.

De vannak emberek, akik mégis kimennek. Ezeknek is csak hasznát az új állapot! Ismert dolog ugyanis, hogy a háboru az emberek idegeit a végsőkig felcsigázja (felajzza). A háborúott idegű embereknek pedig a mai modern elmeorvosok langyos vagy féllangyos sötétséget irnak elő. Nahát! Ha a mi idegeink fel vannak csigázva, akkor elmegyünk este sétálni és ottól az idegek, tekintettel a forró sötétségre, lecsillapodnak. Az infokolás, azt hiszem, elég világos. (Megjegyzni informátorunk, hogy majd meglátjuk, milyen kevés lesz ezental itt a bolond ember. Ez pedig csakis a város böcs intézkedésének lesz köszönhető!)

3-szor: Háborus szempontok: Párisban, Londonban s a világ többi nagy városaiban rendelkezettek adtak ki, hogy ha ellenséges léghajók közelednek, vészjeleket adnak s akkor minden világosságot el kell oltani. Mennyire előbbre vagyunk mi ezekkel a városokkal szemben! Nálunk nem is kell előbb vészjeleket adni, nálunk nem kell kürtbe fújni, itt ha jön az ellenség, direkt eltéved s nem tudja, hogy itt van egy nagy város és nem dob le bombákat, se más robbanó dolgokat, egyáltalán semmit sem dob le és ez csak jó. Ha pedig jó, akkor jó az is, ha nincs világosság.

4. Végül pedig — mint már említettük — akinek az idegei nincsenek felajzva, az este otthon marad; ha pedig nem marad: akkor kap az itteni kereskedésekben kitűnő villamos zseblámpákat, amelyek pompás világosságot adnak. Evvel aztán világíthat ki-ki magának. Ez jó a kereskedőnek, jó a városnak és jó annak, aki világít, szóval mindenkinek jó. Ha pedig jó, akkor mégis csak van világosság. S ha van világosság, akkor tényleg felesleges a világítás. Nahát nem?

— A kukorica zár alá vétele. A földmívelésügyi minisztertől rendelet érkezett az alispánhoz, amely szerint Zalamegyében minden kukorica-készlet összeirandó s zár alá vettnek tekintendő, abból tehát csak a saját háztartási, illetve gazdasági fogyasztás fedezhető. A készletek összeírásánál a tulajdonosoknak nyilatkozniok kell, hogy mennyit tartanak szükségesnek a saját fogyasztásukra a készletekből s minden egyes esetben az előjáráságnak nyilatkozniia kell hogy mennyit javasol meghagyni a tulajdonos birtokában. A felesleges lisztkészleteket az Országos Gazdasági Bizottság fogja átvenni. E rendelet szerint a kukorica megszünt adás-vételi ügyletek tárgyát képezni.

Lent a szeb határon.
Elméljében ezer édes emléket melengel
Barna lánytól,
Attól való boldogságtól,
S golyó süvit el a füle mellett...

Valahol egy kis faluban
Szomorúság járja,
Valahol egy barna lánynek
Könnyes a párnája,
Ajakáról sóhaj rebben:
Hogy ott lent a szeb határon
Puskagolyó ne talájon
Egy legényt el, odakint a vártán...

Megtörül a szeméit és egy-kettőre elröppen az álom, bajtársait már munkában találja, azok énekelnek. A baka mindig énekel, ha szomorú, ha vig.

Ő is munkához lát. Bekeni a puskát a fegyverszíssal és kihuzza a puská csövét a fegyverszissal. Felveszi a hátizsákot, a kenyértárisznyát, a szíjjon lógó ásót, a csákányt, a derékszíjját és a tölténytáskát. Megy a felvirágozott zászló alá, utra készen, mert alkalmasint ma indulnak.

A délelőtt eltelik valahogy, kiosztják a municiót, konzervet, kétszersültet, kulacsot, szalonát, szalámit, csokoládét, meg a tartalék bakancsot, no most már indulhatnak is.

Még az asszony is megérkezik a gyerekekkel és könnyes szemmel nézi a nagy utra induló hiteztársát. Kipakkolja a jó „hazait” és elnézi, milyen jó étvágyal eszik Mihály az ő föztjéből.

Bizony, szegény sokáig fogja az ő föztjét nélkülözni!

Sok idő már nincs a vesztéglésre, a százados ur még figyelmezteti a legényeket esküjökre, szent kötelességükre és Isten nevében utnak indítja őket. Ugy bucsuzik el tőlük, mint az apa a gyermekeitől.

A zenekar megszólal és a kis sereg kipirult arccal, énekelve, büszkén felemelt fővel hagyja el a kaszárnya udvarát.

Amerre elhaladnak, a tömeg virágot szór utjukba és velük éneklük az immár híres nótát:

A gőzönek a kereke
De fényes, de fényes, de fényes,
Azon mennek el a honvéd legények,
Legények, legények, legények,
Ne sirjatok kanizsai lányok,
Visszajövök még hozzátok,
Valaha, valaha,
Vagy soha.

Köböl építettem házat,
De nagyot, de nagyot, de nagyot,
Raja háromszáz ablakot,
Ragyogót, ragyogót, ragyogót,
Közepébe tűkőrszobát,
Mélyben a babám puderözta magát
Pénteken, szombaton, vasárnap.

Istenfélő Mihály már megy a harctérre, egyik oldalán a kis Mariska, a másik oldalán a kis János fogja markos kezét és mellettük sirdogáiva az asszony.

Művészi esethez illő kép. A „nagy 1915” szimbóluma. Egy naponta megismétlődő, millió példányu reprodukció!

Adja az Isten, hogy Istenfélő Mihály dicsőségben, sértetlenül jöjjön vissza szerettei körébe...

A zalaiak segélyhelyén.

— Riport a Kárpátokból. —

Egy 48-as önkéntes-ismerősünk küldte a kárpáti harcterről ezt a színes, érdekes riportot:

Segélyhelyünk orvosokkal, medikusokkal, szanitécokkal, hordágyakkal és a genfi kereszties lógókkal háromezer lépésre van a rajvonal mögött. Düledező vaskó egy völgykatlanban, ahová nem lehet a tüzérség sem, de nem a Vöröskereszt miatt, hanem azért, mert előtte és mögötte is magas domb van. Szelid patakocská csobog a vaskó előtt.

Hajnali hat óra. A segélyhely mögött talán ötszáz lépésre most adta tüzérségünk az első ösztüzet. Borzalmas rengés, az a hajnali üdvözlét. Amikor belépek a segélyhelyre, a főorvos érdeklődik, hány fok a lázam. Ma már csak 37,5, jobban vagyok, mint tegnap, estére vissza is megyek a rajvonalba.

A nyitott tűzhelyen nagy kondérban süstörög a tea, először ebből kap mindenki, aki a segélyhelyre kerül; a meleg tea a legfőbb jó, akár beteg, akár sebesült valaki. A tűzhely mellett az orvososság asztal. Kecskefábasan két deszka. Egy medikus készíti elő a hőmérőket, két gyógyszer-szolgá nagy kosarakat hoz be a málhás állatokról.

A segélyhely orvosnőke, egyik kirtinó zalamegyei civilorvos, három csillaggal. Leltár szerint átvesz mindent, amit a hadosztály küld. Nem hiányzik semmi. Az egyik medikus szépen elraktározta az egész anyagot. A sarokban széna nagyon horkol valaki. A segédorvos. Inspekciós volt az éjszaka. A másik sarokban három medikus kártyázik. Egy gyöngékedő tiszt levelet ír a padra kuporodva.

Bejön a szakács, hozza a reggelit. Fekete kávé rummal és sok cukorral. Eloszítják az alumínium poharakba. Jön be egy tizedes és jelenti:

— Sebesültet hoznak.

Bejön egy sebesültívó, mögötte egy hordágy letakarva, azután még egy sebesültívó Leteszik a hordágyat.

— No, mi baj? — kérdi a főorvos.

— A rajvonairól hozzuk, át van löve a bal karja.

— Mi a neve? — kérdi az irnok.

— Kovács János, — feleli elnyújtott sóhajással egy hang.

— Honnét való?

— Zalogánfáról, — nyögi már alig hallhatóan.

Azzal már vetkőztetik is. A ruhája sár és vér. Az ingét ollóval vágják le róta. A beteg teát iszik, egy medikus mossa a sebet. Hamar jödtinkurát, gézi rá s egy kötest. Készen van, vihetik a kocsiára!

A teás csészét visszaadja, a nevén s a faluján kívül egy szót sem mondott s már viszik is ki.

A szakájára jön egy cédula, rajta van a neve, a bapja és egy kocsin szállítandó. Kéthárom hét múlva semmi baja.

A segélyhelyen beírják egy noteszba a nevét, utána kézmosás, folytatják a reggelit.

Jön egy tábori csendő a rajvonalból. Öszszecsapja a sáros csizmáját.

— Alázatosan jelentem, az első zászlóaljából huszonegy gyöngékedő.

— Urak, lássunk a munkához! — mondja a főorvos.

A parti abbamarad. — Mindenki beteget vizsgál.

Jön az első. Fagyos a lába, de nagyon kis mértékben. Jóddal bekenik. Kétnapi szolgálatmentesség. A második. Láza van. Fáj a melle. Megmérjük a lázat: 38,2 fok. A hadosztályhoz megy. Onnan a kórházba. A következőnek nyílt sebe van a bal kezefején. Friss kötest rá. Szolgálatképes. A negyedik egy hétig fektült kűnn a lövészárokban. Két napi pihenő, azután újra megvizsgálják.

És így tovább, a tizenyolcadikig. Ekkor megint sebesültet hoznak. Ennek is karlövése van. Azt mondja, először Szerbiában volt, de örül neki, hogy erre is járt. Nem jajgat. Bekötözik. Elmegy a hadosztályhoz. Tovább jönnek a gyöngékedők. Kilenc órára elintéznek mindent.

Féltzikor jön egy lovasküldőnc: egy medikus menjen ki a rajvonalba, a zászlóaljparancsnok hívja. Egy civikkeres fiu hamar pakkol, egy gyógyszer-szolgá vele s egy fegyveres katonával elindulnak. Ugylátszik, a törzsnél van baja valakinek, aki nem akar bejönni a gyöngékedőbe.

Azután megint sebesült jön, később újra beteg. Csaknem minden sebesült karlövés, vagy láblövés, esetleg schrapnell a karon.

Jön egy hadnagy. A tiszt szolgája kíséri. A szeme csillog a láztól. A ruhája csupa sár. Valóságilag lerokad egy székre. Tizenöt napig fektült a lövészárokban pihenés nélkül. 38,7 tized a láza. Levették, hogy kell megmosni. Az inge csupa rongy. Kap egy másikat.

— Elmegy a hadosztályhoz, — mondja a főorvos.

Addig nem akarta otthagyni a századját, amíg tűzvonalaiban volt. Most azonban tartalékba rendelték a századot és ezért jött beteget jelenteni... Talán már későn is.

HIREK.

Magyar katonák dala.

Lángoló vörösbén
Lengyel heggek orma,
Meglátlak-e még haj,
Kedves falum tornya?
Kinyílik-e még rám
Egy kis ablak szárnya,
Meglátom-e magam
Egy szelid szempárba?

Vígve a levelém
Búgó galamb szárnya
Az én edesemnek
Szép Magyarországba.
Mondja el fenszóval:
Semmi bajom nincsen.
Mondja el halkabban:
Megszakad a szívem.

Mondja el fenszóval:
Erdői haraszton
Gyönyörűnek álmat
Fegyverben virrazdotm.
Mondja el halkabban:
Járak piros vérben,
Esti harangszókor
Imádkozzon értem.

Viszi a levelet
Búgó galamb szárnya,
Meghozza a választ
Kilenced napjára:
Esti harangszókor
Talpig hófehérben
Gyönyörű galambom
Imádkozik értem.

Gárdolhat a labam
Zöldelj muszka-vérben,
Gyönyörű galambom
Imádkozik értem.
Viszsa is imádkoz,
— Az ég meghallgatja —
Ha nem karácsonyra,
— Virágvasárnapra.

Gyóni Géza.

Kiadták a jelszót:

ne maradjon műveletlenül egy darab föld sem; minden, ami csak megmunkálható, bevethető és beültethető, az legyen is megmunkálva, bevetve és beültetve. A felkűre kötötték asszonyainknak, hogy ültessék be élelemmel a virágos kertetek is, virágunk lesz ugyanis: öszirózsánk a végleges győzelem, nyári virágunk az orozok vesztett csatái és tulipán helyett krumpli kell most, tubarózsá helyett meg főzelékféle. Dolgoznak is az itthonmaradtok és amikor munkájuk eredményén végtezzünk, sajnáljuk, hogy a föld nincsen mélyebben, hogy jobban meghajolhatnánk a föld népe előtt. A jószágunk, a nemességnek, a hazafiai érzésnek olyan megnyilatkozásait látjuk a parasztember lelkében; ismeretlen értekek kerülnek napvilágra, amelyek feljogosítanak arra, hogy a legteljesebb bizalommal tekintsünk a jövő elé. A gyönyörűen zöldelő szántóföldeken asszonyok fogták az eke szarvát, ők vezették a járomba fogott ígás jószágot. A fekete

rög kifordult téli alvásából, otthont talált benne a sok millió kenyérszem, amiből Péter és Pál felé sárgult kalászkok lesznek. Az asszonyok dolgozik, az ura már hét hónapja küzd a hazáért, volt délen is, most meg fenn van valahol. Az asszonyok dolgoznak. A sáros uton rozoga kocsi dőcög felénk, piros arcu menyecskék kezében pattog az ostor. Köszöntenek szépen, azután — mintha örökké ott ültek volna a bakon — biztatják a szürkét: Gyí te, gyí... —

— **Személyi hir.** Dr. Szász Gerő zalaezerségi kir. főügyész szerdán Alsólendván tartózkodott. A főügyész egy, a helybeli járásbíró-ságon aznap tartott bünygyi tárgyalásra jött városunkba. Vele jött dr. Horváth Ferenc törvényszéki bíró is.

— **Kitüntetett tartalékos tiszt.** A hivatalos lap közli, hogy őfelsége Strausz Miksa tartalékos főhadnagyot, Strausz Sándor csáktornyai nyomdatulajdonos öccsét, az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért legfelsőbb dicséret elismerésben részesítette. Strausz Miksa hőstetteiről mi is beszámoltunk. Egyik szép sikere az volt, mikor szakaszával negyszáz orosz katonát ejtett foglyul és rengeteg hadiszert zsákmányolt az ellenségtől. Egy alkalommal a fején súlyosan megsebesült, de nem engedte, hogy kórházba szállítsák, hanem továbbra is a harctérben maradt. A háború héthónapos fáradoimai végre beteggéttek s most odahaza Csáktornyan ápolják. Az előleki kitüntetésre derekasán rászolgált főhadnagyot mi is melegen gratuláljuk.

— **A 20 és 24 évesek bevonulása.** A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a besorozott 1891. és 1895. évben született népfelkelők f. é. május hó 15-én a népfelkelési igazolványi lapjaikon feltüntetett kerületi parancsnoknál szék helyére tényleges szolgálattételre bevonulni tartoznak. Ugyanekkor tartoznak bevonulni az önkéntes belépés folytán besorozott egyének, kórkra való tekintet nélkül, továbbá a még be nem hívott s ki nem képzett póttartalékosok is.

— **Uj adókövető bizottság.** A jövedelem-adót első fokon megállapító adófelsőzámolási bizottság tagjait a pénzügyminiszter a napokban kinevezte. A bizottság előadója az alsólendvai kerületben Gyenge Sándor zalaezerségi pénzügyi tanácsos lesz.

— **Zalán Gyula képviselő orosz fogsága.** Dr. Z alán Gyula letenyei képviselő, aki mint népfelkelő huszár főhadnagy szolgált, Przemys el-estekor tudvaievolg orosz fogságba került. A képviselő most hirt adott magáról; Ufa városából küldött feleségének Alsódomboruba táviratot, amely így hangzik:

„Teljesen jól érzem magam. Mindnyájatokat csókolok. Cimemet majd később küldöm. Zalán.”

Az utirányból követezte, dr. Zalán utban van a szibéria Omszk felé.

— **Az izr. nőegylet közgyűlése.** Az alsólendvai izr. nőegylet május hó 2-án délután 3 órákor az izr. elemi népiskolában tartja az évi rendes közgyűlést. Tárgysorozat: 1. A választmány jelentése az egy évi működésről, számadással; 2. Határozat a választmány felmentéséről; 3. A választmány és 3 számvizsgáló választása; 4. Esetleges indítványok.

— **A népfelkelői korhatár kiterjesztése.** Hétfőn terjesztették a képviselőház elé a népfelkelési kötelezettség kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot. Eszerint a népfelkelési kötelezettség 18 évtől 50 éves korig minden egyénre ki fog terjedni. A népfelkelés első osztályát a 18—42 évesek, második osztályát pedig a 43—50 évesek fogják alkotni. A népfelkelés második osztálya a harctéren kívül fog szolgálatot teljesíteni, harctéren csak akkor, ha azt különös szükség kívánja.

— **A burgonya rekvirálása.** A kormány legujabb rendelete a burgonya készletek rekvirálását rendeli el és megállapítja a burgonya maximális árát, métermázsánként 11 koronában. A bejelentési kötelezettség a rendelet publikálásával egysidőben az egész ország területén életbe lép.

— **Május elsején ne dohányozzunk!** Az Augusztá-gyorssegélyalap május elsején „füsttlen nap”-ot rendez a rokkant katonák javára. Aki ezen a napon nem dohányzik és azt az összeget, amelybe eznapí dohányzása belekerült volna, a rokkant katonáknak juttatja, ílymódon is a háború rokkantjai iránt való nagy adósságunkat csökkenti. Alsólendva város közönsége, amely sohasem zárkózott el az áldozatok meghozatalától: hozza meg azt az áldozatot, hogy május elsején nem dohányzik s a pénzt, amit elfüstölt volna, a rokkantoknak adja, vagy rójja le a füstadó. Az Augusztá-alap mindenkinek módot ad majd arra, hogy ezt az emberi kötelességet teljesíthesse.

— **Uj távirda hivatalok Zalamegyében.** A pécsi posta és távirda igazgatóság közli, hogy a Páka és Murakeresztur zalamegyei községekben engedélyezett új állami távirdák folyó hó 7-én megnyitják.

— **Hösi halál.** Dr. Ferenczy György nagykanizsai ügyvéd, tartalékos hadnagy a kárpáti harcokban hősi halált halt. Dr. Ferenczy három testvérrel együtt önként ment katonának. Két testvére, egy hivatalnok és egy jogász, már korábban elesett s most ő is követte őket. A négy testvér közül már csak egyik él, ki mint tábori lelkész szolgál a harcokban. Dr. Ferenczy édesatyja Kiskomáromban volt körjegyző, négy szép fiát tengernyi áldozattal nevelte fel s most Nagykanizsán él nyugdíjban. A hármás csapás a porig lesújtotta az ősz apát.

— **Már lehet irni a przemysli foglyoknak.** A Hadifoglyokat Gyámolító és Tudósító Hivatalnak sikerült kieszközölnie, hogy a przemysli foglyoknak hozzátartozóik már most — mielőtt még a címüket tudnák — írhatnak. Aki tehát közleményt továbbítani kíván, küldje azt be a fentnevezett hivatalnak (Budapest, Üllői-u. 1.) s a borítékot, illetőleg a küldendő levelezőlapot lássa el ezzel a jelzéssel: „Besatzungsgruppe Przemysl,” vagy pedig „Garnison de Przemysl.” A hivatal az így megjelölt levelet vagy levelezőlapot elküldi a pétervári orosz fogolytudósító hivatalnak, mely a foglyoknak továbbítja; ajánlatos azonban, hogy a küldeményeket olvashatóan, tisztán írjuk s a címzett neve alá írjuk oda annak az ezrednek és századnak a számát, melyben a fogoly legutóbb szolgált.

— **A nagykanizsai főgimnázium igazgatósága** felkéri az intézet összes volt tanítványainak szülőit vagy rokonait, sziveskedjenek a harcban elesett vagy a hadjárásban szerzett betegség folytán meghalt fiak vagy rokonai arcépképet megküldeni és haláluk körülményeiről a főgimnázium igazgatóságát értesíteni. Az arcképek visszaküldetnek.

— **Uj hadikölcsön.** Mint értesülünk, május hóban új hadikölcsön lesz kibocsátva, melynek előmunkálatai már nagyban folynak.

— **Olcsó lovakat kapnak a gazdák.** A gazdasági munkálatok kellő időben való elvégzésének egyik legnagyobb akadálya az a körülmény, hogy a katonaság a csapatok szükségleteire nagyszámú lovat vitt el a háborúba. Ezenkívül a szállításokhoz is nagymennyiségű polgári fogatot rekrutáltak. A hadvezetőség elhatározta, hogy a betegen vagy sebesülten visszaérkező lovak számára kórházakat rendez be, ahonnan a gyógyult, de nem harképes lovakat mérsékelt áron adja el a gazdáknak. A hadvezetőség Magyarországon negyvenkét ilyen lókörházat rendezett be, melyek mindegyikében átlag ötszáz lovat ápolnak. E kórházakból eddig 3186 lovat adtak ki a gazdáknak. Zalamegyében Csáktornyan és Keszthelyen van ilyen lókörház.

— **A bírósági végrehajtók állami segélye.** A háború kitörése, de még inkább a moratórium elrendelése óta a végrehajtók igen sanyaru helyzetbe jutottak. Ezen is segítette a kormány s segélyben részesíti a végrehajtókat. A győri k. r. ítélőtábla kerületében levő bírósági végrehajtók segélyét a napokban folyósítják.

Adakozunk a Vöröskereszt Egyletnek! Segítsük a hadbavonultak családjait! Áldozunk az elesettek hozzátartozóinak!

JÁRÁSUNK és a járványos betegségek.

Néhány nap óta az a hír van elterjedve városunkban, hogy járásunk egyes részein járványos betegségek léptek fel, amelyek több halálesetet okozva, igen veszedelmes méreteket öltöttek. A dologra nézve megkerestük dr. Józsa Fábián járásorvos urat, sziveskedjék nyilatkozni, megfelelnek-e a valóságnak ezek a nyugtalanító hírek. Dr. Józsa járásorvos ur ezt a felvilágosítást adta:

— A járás nyugati részében, a belatinci és bagonyai, újabbán a lendvavásárhelyi körjegyzőségek több községében tényleg van kanyaró (vörös) járvány a gyermekek és főleg a kisgyermekek között. Az ijedelemre azonban semmi ok nincs, mert a járvány igen enyhé lefolyása s amint több ízben is személyesen meggyőződtem, az is szűnő feiben van. Eddig tudtommal nem halt meg egy gyermek sem a betegségben és az általános óvó és elszigetelő intézkedéseken kívül semmiféle más intézkedés nem kellett tenni.

Az ijedelemre tehát semmi okunk, a gyermekek közt tellepített járványokról elterjedt rémhírek nagyon is tulzoltak. Megkérdztük még a járásorvos urat, hogy megfelel-e a valóságnak az a hír — ami szintén el van terjedve a városban — hogy járásunk területén több hafistufos megbetegedés fordult elő? Erre a kérdésünkre pedig a következő felvilágosítást kaptuk:

— Mindössze két hafistufos beteg van a járásban. Egyik Kapcán, egy Lecsek Imre nevű szabadságot katoná, aki magával hozta a betegséget, a másik Zsizsekszeren Zelkó József 22 éves legény, akinél nem lehetett megállapítani, hogy honnan kapta. Mindkét esetben a hatósági intézkedésekkel meg lehetett akadályozni, hogy a baj tovább terjedjen. Mindkettő állandó felügyelet alatt van és gyógyul...

Végül megnyugtatót bennünket a járásorvos ur, hogy bízhatunk a hatóságban, mely mindent el fog követni a jövőben is, hogy járásunk lakosságától a járványos betegségeket tőle telhetőleg távol tartsa.

— **Tempiom a világháború és a meggyilkolt trónörökös pár emlékére.** A világháború és a meggyilkolt trónörökös pár emlékére a gyilkosság színhelyén, Sarajevóban maradó emléket, örökimádási templomot fognak építeni. A monumentális emlék közadakozásból fog léte-sülni és hirdetője lesz a nagy világháborúnak és a világháború kitörését okozó gyilkos me-renyletnek. A templom megvalósításával Bóry Jenő országos hírv művészt biztáék meg, aki a háború kezdete óta mint népfőkelő hadnagy a déli harcokban szolgálja hazáját. A terveket már elkészítette s a művészi tervezetet illetékes helyen a legnagyobb örömmel fogadták és valószínűen azok szerint fogják felépíteni a templomot.

— **Május elsején nem lesz munkaszünet.** A szocialdemokrata párt vezetősége a német és osztrák testvérpártok vezetéségével egyetértően kimondotta, hogy az idén május elsején nem lesz kötelező a munkaszünet és tüntető felvonulást sem tartanak. E határozatánál a párt vezetősége számolt a háborútól okozott kivételes viszonyokkal és kivételes törvényekkel, amelyek olyan bonyodalmakat és nehézségeket okoznának, amiket el akarnak kerülni.

— **Tilos a szivarropogatás.** A pénzügy-miniszter a fertőző betegségek elterjedésének minden téren való megállítására végett rendeletileg megtiltotta, hogy a közönség a trafikokban a szivarokat vagy cigarettákat fogdoshassa és válto-gathasson közülőlök. A darabonként eladásra kerülő szivarokat ezentul maga az elárusító veszi ki a dobozból és úgy adja el a vevőnek.

— **Kitüntetések percbent.** Az Őrszem című katonai szaklap szerint március hónapban 7273 érmet osztottak ki a hadseregben. Arany-érmet kapott 48 közhadseregbeli katoná, 26 osztrák honvéd és 3 magyar honvéd Elsősztályú vitézségi érmet kapott 1227 közös, 451 osztrák honvéd és 175 magyar honvéd. A katonák ugyan-ezen arányban részesültek a többi kitüntetésből is. Itt említtük meg, hogy a német lapok ismérteltén a legnagyobb csodálattal írnak a magyar honvédek hősiességéről. Az egyik német lap szerint a magyar honvéd nemcsak a monarchiának, hanem az egész világnak is legelső katonája.

— **Virágtoivajok a temetőben.** Panaszos levelet kaptunk, amely arról szól, hogy a helybeli temető virágai, illetvényei nincsenek biztonságban. Kegyeletes kezdek virágokkal, disznóvényekkel díszítik fel szeretteik sírját, de aíg hogy kiültetik a növényeket, barbár lecek leszakítják vagy gyökerestől kiszedik és elviszik. A hatóság figyelmét felhívjuk erre a barbárságra. Tiltsa meg az előjáróság, hogy gyerekek felügyelet nélkül játszhasanak és kóborolhassanak a temetőben, a szűlők pedig oktasák ki gyermekeiket arról, hogy a halottakat meglopni milyen nagy véték.

— **Tilos a termés eladni.** A kormány egy kibocsátott rendelettel a jövő termés adás-vételét megtiltotta és érvénytelennek nyilvánította. Tilos és semmis minden olyan szerződés, mely az 1915. évben betakarítandó búzának, rozs-nak, kétszeresnek, árpnak, zabnak, tengerinek, hüvelyeknek, repcének, olajmagvagnak és burgonyáknak átalányban történő vagy az ilyen termés reményének meghatározott áron való adás-vételére vonatkozik. Az előre eladás és vétel is tilos. Aki ily tiltott ügyletet követít, két hónapig terjedhető fogházál és pénzbüntetéssel büntetendő. A vételrelelegek és egyéb szolgál-tások visszakövetelhetők. A rendlet Horvát-országára is kiterjed s már életbe lépett.

— **Az alsólendvai községi faiskola** — amint Ország Kálmán tanító, faiskola-kezelő jelenti — az 1914. évben is szépen működött. Eladatott összesen 804 darab különféle oltvány, melyekért 784 korona folyt be. Ez az eredmény fényesen mondható, annál is inkább, mert a faiskola két legjobb vásárját a rossz időjárás és a konkurrencia elrontotta.

— **A munkásbiztosító pénztárak közgyűlése elmarad.** Az állami munkásbiztosító hivatal rendelete értelmében — a háború miatt — a kerületi pénztárak a szokásos évi küldött-közgyűléseiket nem tartják meg, hanem a pénztárak az igazgatóságuknál mutatják be évi jelentésüket és zárszámadásukat. E rendlet értelmében tehát Nagykanizsán is elmarad a beteg-ségélyező közgyűlése.

— **Kirabolat vegyeskereskedés.** Keddre virradó kijelent ismeretlen tettesek feltörték Neubauer Péter kebeleszentmártoni vegyeskereskedő üzletét. Neubauer a katonaságnál van s így csak az asszony volt otthon, aki nem hallotta a betörés zaját. A betörők az udvarfelőli ablakon hatoltak az üzletbe, összeszedtek minden értékeset s ugyancsak az ablakon át távoztak. A kár körül-belül 600 korona. A tetteseket a lendvavásárhelyi csendőrség nyomozza.

— **Májusban nem lesz új menetrend.** Az államvasutak igazgatósága kimondotta, hogy az idén május elsején nem ad ki új menetrendet, hanem a mult év májusában életbe léptetett nyári menetrend érvényessége az esetelő esetre szükségessé váló forgalombővítésekkel és korlátozásokkal 1915. május elsején tura is kiterjed továbbá intézkedésig.

— **A hadi kölcsönkötvények kiszolgáltatása.** Értesülünk szerint a végleges hadi kölcsönkötvények kiszolgáltatása már e hó elseje óta folyamatban van. A pénzügyminiszter különös súlyt helyez arra, hogy az aláírók a folyó hó végéig a szelvényekkel ellátott végleges kötvények birtokában legyenek s minden ítéledést meggett arra nézve, hogy ez be is következék. Rövid időn belül az összes ideigle-nes elismervények ki fognak végleges kötvényekre cseréltetni, úgy hogy az aláírók a május hó 1-én lejáró szelvényeket kellő időben be fogják válthatni.

— **A harcterről.** Horváth Jenő petesházi tanító, tartalékos honvéd-szakaszvezető a harcterről arról értesíti lapunk utján az ismerőseit, hogy ő jól van s összes ismerőseit üdvözi.

— **Hadifoglyok a gazdaságban.** A föld-nivelésügyi miniszter rendeletet intézett az alispánhoz, a hadifoglyoknak a tavaszi mező-gazdasági és aratási munkálatokra való alkalmazása tárgyában. A rendletet szerint a nagybirtokosok kétszázas csoportban, a kisgazdák pedig a községek utján 30—30 hadifogoly mezőgaz-dasági munkáét kaphatnak. A kényveneket az alispánhoz kell betérjeszteni, ahol a hadifoglyok alkalmazásának egyéb feltételei is meg tudhatók.

— **Az önfeláldozó nővér.** Bernanice s Flórián perlaki fakereskedő Mihály fia mint ifu-szos beteg került haza a hadikórházból szülőihez. Teréz nővere önfeláldozó kitartással ápolta éjjel-

nappal, de a kór mégis győzedelmeskedett, a fiatal katona meghalt. A ragályos betegség azonban átterjedt a nővére is, aki több heti betegség után szintén meghalt. A szép, kedves, szelíd hajdon utolsó kívánsága volt, hogy fivére mellé temessék, ami meg is történt. Temetése a közönség igaz, nagy részével folyt le.

A „Vasárnapi Ujság” április 11-iki számanak képei között nagy feltűnést fogtak kelteni a Przemysl elcsere vonatkozó képei s a kárpáti és az orosz Lengyelországi harcokból megannyi új érdekesség. Szepirodalmi olvasmányok: Szemere György és Strug Andráshoz regénye. Szőlősi Zsigmond tárcája. Egyéb közlemények: a háború napjai s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálözás stb.

A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, felévre 2 korona 40 fillér.

— **Ki ismeri?** Zsizsékseren egy ismeretlen néma koldusnő tüdőgümőkórban elhunyt. Személyleírása: kora 20–25 éves, termete alacsony, arca hosszukás, haja fekete (rövidre nyírott). Ruházata kék szoknya, fekete derék, barna felsőkabát és cugos cipő. Fehérneműje nem volt. — Aki a kilétéről tud, jelentse be az alsólendvai szolgabírói hivatalnak.

— **Szerencsétlenség a malomban.** Mura-szombatból jelentik: Strényi Róbert 14 éves molnárnas az ökörtvéyes malomban a transzmissziós kerék körül foglalatokodott. Egyszerre a hajtászj elkapta s oly szerencsétlenül vágta a földhöz, hogy szörnyet halt. A vizsgálat során megállapították, hogy a fiu vigyázatlansága okozta a szerencsétlenséget.

Közgazdaság.

— **Az Első Magyar Általános Biztosító-társaság** e hónap 10-én tartotta rendes évi közgyűlését gróf Csekonics Endre titkos tanácsos elnöke alatt. Az 1914-iki üzletéről szóló, Ormódy Vilmos főrendiházi tag, vezérigazgató által előterjesztett igazgatósági jelentés, mely felvitatván, a nagyszámban megjelent részvényesek élénk tetszésével találkozott; megállapítja, hogy lezárt üzletév a háború dacára kitűnő eredményeket hozott. Az egyes biztosítási üzletágakban elért nyereségeknél egyesítése után a tiszta nyereség 6.744.975 korona 64 fillér összegre rug, melyből az alapszabályszerű lovonások és a társaságnál megszokott nagyszabású tartalékolások után 3.200.000 korona fordítatik a részvényesek osztalékára s így minden egyes részvény osztaléka 800 korona. Kitűnik a jelentésből, hogy a társaság a háborúval járó társadalmi, valamint hadszéplítő akciókat már eddig is összesen 290.525 korona 8 fillért kitevő adományokkal támogatta. A társaság felszázados működésének emlékére tett 500.000 korona közcélú alapítvány esedékes 20.000 korona évi kamatából 10.000 korona a Budapesti Önkéntes Mentőegyesületnek s ugyanennyi 10.000 korona a magyar történelmi kutatók kiadására a római magyar történelmi intézetnek adományoztatott. Rendkívül melegséggel emlékezett meg még az igazgatósági jelentés a társaság 325 hadbavonult tisztviselőjéről, kik közül már 11-en haltak hősi halált, igen sokan sebesültek meg és számosan szereztek vitézségükkel kitüntetések. A társaság ügynöki karából ezerkétszáznál többen szolgálnak ez idő szerint szintén a hadrakelt seregben. A társaság hadbavonultjainak családjairól anyagilag méltóan gondoskodik. A közgyűlésre a háborús évről szóló jelentés mely benyomást tett. Felolvastván a szakjelentések is, a közgyűlés az összes fölmentvényeket megadta s az előterjesztéseket egyhangúlag tudomásul vette.

Szerkesztői üzenetek.

K. J. Sarajevo. Kíváncsian várjuk az ígért cikket. Minél előbb jön s minél gyakrabban, annál jobb. Olvasóinkat feltétlenül érdekelni fogják az Ön színes leírásai. Üdvözöljük.

T. Irénke, Pacsa. Köszönjük. Sorra kerül a tárcsa is. L. L., Budapest. Bocsanát, előbb sehogysam tudunk helyet adni neki. Mikor megy a harctérre? Az ígértéről ne tessék ám megfélekedezni. Sok szerencsét kívánunk. B. Lajos, Csáktornya. Bevált, de kissé várnia kell a közlésre, mert igen sok a versünk. S., St-Pölten. Várjuk az ígért „eseteket”. Gruss!

MEGJELENT

A HÁBORU DIPLOMÁCIAI
OKMÁNYTÁRANAK MAGY. KIADÁSA
AZ OSZTRÁK-MAGYAR
VÖRÖS KÖNYV
DIPLOMÁCIAI AKTÁK A HÁBORU
ELŐZMÉNYEINEK TÖR-
TÉNÉTEHEZ.

A monarchia háborus dokumentumainak, az ellenséges és semleges hatalmakkal folytatott tárgyalásoknak, jegyzékvtásoknak, bizalmas követi jelentéseknek, iratoknak, okmányoknak gyűjteménye magyar fordításban.

KAPHATÓ BALKÁNYI ERNŐNÉL
ALSÓLENDVÁN. ÁRA 1 KORONA.

6050

közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja, hogy a

KAISER-féle Mell-Karamella
három fenyővel

Köhögés

rekedség, hurut, elnyálkásodás és gőrcsős köhögés

ellen legbiztosabban használhatók.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért

kapható Alsólendván **Fuss F. Nandor**
gyógyszertárában.

*-87

Steckenpferd-

liliumtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a|Elbe

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő széplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bír és szépség gondozásában való felülmúlhatatlanságáért. — Ezernyi elismeréssel! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Úgyeljen nyomtatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a czég helyes nevére! Darabja 1 koronáért kapható gyógyszertárakban, drogeriákban, illatszertüzetekben stb. 40—22 Hasontóléppen kitűnő Bergmann Manera liliumkrémje (50 fillér egy tubus). Kitűnő szer női kezek gondozására.

Hivatalos jótékonyági jelvény!

Sebesült török bajtársaink javára vásároljuk és viseljük

A Vörös Félhold
jelvényét.
Ára egy korona.

Kapható Balkányi Ernő üzletében Alsólendván.

Több métermázsza

jó széna

eladó

Mayer Ödönnél

Alsólendva.

A miniszterium által engedélyezett és a kir. tanfelügyelőség által 663/191. sz. alatt ajánlott

Zalamegye legújabb fali térképe megjelent

Nagyon szép kiállításban
Iskolai és irodai célra!

Ára 22 korona.

Megrendelhető BALKÁNYI ERNŐ
könyvkereskedésében Alsólendva

Alkalmi ajándékok!

Alkalmi ajándéknak legalkalmasabb
zsebórák, láncok, arany és ezüst ékszerek,
China-ezüst disztárgyak, evőeszközök stb.

A legnagyobb választékban, jutányos áron kaphatók

Mayer Ödön órás és ékszerésznel
ALSÓLENDVA, Főutca.

Nagy raktár fali- és álló-órákban, valamint látszerészeti cikkekben, időmérőkben stb. Javitások szakszerűen végeztenek!

Első magyar általános biztosító társaság, Budapesten.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Ötvenhetedik évi zárszámla 1914. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.		BEVÉTELEK.	
I. Tűzbiztosítás.		I. Tűzbiztosítás.	
korona	fill.	korona	fill.
Kifizetett károk és költségek 9.787.847,50		Az 1913. évről áthozott készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül 12.188,42 87	
Levonva viszontbiztosított károk és költségek 4.000.000,00		Tűzbiztosítások után bevett díjak és illetékek 31.278,40 38	
Függőben maradt károk tartaléka 98.522,26		Levonva: korlátozott díjak 3.131.809,91	
Egyéb költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával fordított adó és költségilletékek 392.226,17	 viszontbiztosított díjak 7.613.992,86 10.145.583,77	
Közvetítői díjak 169.120,39		Az 1913. évben függőben maradt károk tartaléka 887,661	
Egyéb díjak 261.535,81		23.608,607 48	
A biztosítási illeték terhére igaz. által. költségek 1.780.815,95		II. Szállítványbiztosítás.	
Helyhatáron követelések leírása 16.236,00		Az 1913. évről áthozott készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül 100,000	
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül 1.290.636,57		Szállítványbiztosítás után bevett díjak és illetékek 657.123,13	
10.582.519,61		Levonva: korlátozott díjak 109.808,12	
II. Szállítványbiztosítás.	 viszontbiztosított díjak 473.496,91 583.329,43	
Kifizetett károk és költségek 400.261,79		Az 1913. évben függőben maradt károk tartaléka 85,788	
Levonva viszontbiztosított károk és költségek 250.183,23		250,577 54	
Függőben maradt károk tartaléka 75.240,00		III. Jégbiztosítás.	
Szerzési és igazg. költség a viszont. rész utáni bevétel levon. 11,788		Az 1913. évről áthozott készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül 792,059 30	
100,000		Jégbiztosítások után bevett díjak és illetékek 4.602,467,56	
237,199 86		Levonva: korlátozott díjak 664.044,37	
III. Jégbiztosítás.	 viszontbiztosított díjak 2.224.202,81 2.888.374,15	
Kifizetett károk és költségek 3.039.845,92		Az 1913. évben függőben maradt károk tartaléka 24,754 38	
Levonva viszontbiztosított károk és költségek 1.859,636,14		2.910,12 12	
Függőben maradt károk tartaléka 45,318 72		IV. Betörésbiztosítás.	
Szerzési és igazg. költség a viszont. rész utáni bevétel levon. 48.525,75		Az 1913. évről áthozott készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül 460,000	
Egyéb díjak 7.905,16		Betörésbiztosítások után bevett díjak és illetékek 563,898,91	
A főbb években lejárt több évig jegyzetelt díjak esedékes tart. 518,692,57		Levonva: korlátozott díjak 74,666,01	
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül 459.149,63	 viszontbiztosított díjak 2.4.134,90 307.790,97	
2.656,910 33		Az 1913. évben függőben maradt károk tartaléka 15,551 63	
IV. Betörésbiztosítás.		731,659 57	
Kifizetett károk és költségek 73.648,73		V. Egyéb bevételek.	
Levonva viszontbiztosított károk és költségek 30.862,13		Szelvény-, takarékp., váltó- és egyéb kamatok, árfolyamnyereség idegen pénzemek után, valamint társasági házak tisztá. jövedelme 1.931,405 74	
Függőben maradt károk tartaléka 15,763,06		29.062,317 45	
Szerzési és igazg. költség a viszont. rész utáni bevétel levon. 114,985,00		500,000	
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül 500,000		673,590 34	
500,000		3.968,500 45	
1914. évi nyereség 29.062,317 45		3.968,500 45	

Mérlegszámla 1914. december 31-én.

VAGYON.		TEHER.	
korona	fill.	korona	fill.
Állampénztár 122,500 22		Részvényalapok: teljesen befizetett 3000 egész részvény a 2000 korona és teljesen befizetett 2000 fél részvény a 1000 korona és 8.000,000	
Értékpapírok és kamatozólag elhelyezett tőkék: 29.062,501 95		Nyomtatványok 25,35 61	
Külön kimutalás szerint 29.062,501 95		Külön tartalék 2.000,000	
Tiszviselők és szolgák nyugdíjalapjának értékei:		Jégbiztosítási külön tartalék	
20.000 kor. Ki-biztosított országos föld- 249,550		Készpénztartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül:	
intézmények 5%-os zálogjával 95,50		a) tűzbiztosítások után 10.582.519,61	
200.000 kor. 9%-os magyar hadikölcsön köte. 2.194,000		b) szállítványbiztosítások után 100,000	
45 drb. Postai hazai önk. takarékpénztár 97		c) jégbiztosítások után 459.149,63	
részvény 15.000		d) betörésbiztosítások után 563,898,91	
Átmeneti kamatok 44,000		3.126,568 15	
3.465,550		A háború folytán 1 nem számolt külföldi díjtartaléka 908.582,26	
Országos Országos Amélie alapítványának értékei: 42,832 96		Függő károk tartaléka:	
50.000 kor. Kibiztosított országos föld- 83,90		a) tűzbiztosítások után 75.240,00	
intézmények 4%-os zálogjával 44,000		b) szállítványbiztosítások után 45.918,22	
Átmeneti kamatok 379,900		c) jégbiztosítások után 15.763,06	
42,832 96		1.041,95 54	
Első magyar általános biztosító társaság „Tűzoltók segélyalapja” értékei: 64,787		Különféle hitelvek 1.539,59 10	
letétben a m. kir. Állampénztárban 177,903 33		Ebből évekről eddig fel nem vett osztalékok 25,890	
Levél-művelők 1.170,604 99		Tiszviselők és szolgák nyugdíjalapja 3.957,4 96	
Társasági házak 5.981,123 24		Különféle alapok:	
Különféle adások: a) Pénzadó és maradványok a képviselőtestületnek 3.762,414 29		a) Első magyar általános biztosító társaság „Felsőzárados alap” 500,000	
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél 1.108,166 70		b) Első magyar általános biztosító társaság „Levegőalap” 200,000	
44.679,383 71		c) Első magyar általános biztosító társaság „Erzsébet-és alapítvány” 10,000	
		d) Országos Vilámpénztár 51,309,50	
		e) Országos Amélie alapítvány 64,787	
		f) Első magyar általános biztosító társaság „Tűzoltók segély- 1.010,189 50	
		alapja” 2.687,625 91	
		g) Első magyar általános biztosító társaság „Tűzoltók segély- 3.968,596 45	
		alapja” 64,787	
		Értékpapírok és kamatozólag elhelyezett tőkék 1913. évi nyereség 29.062,317 45	
		Az idei hozajárulékokkal 1.400.544 kor. 60 fillérrel emelkedett. A matematikailag mérlegben szereplő külön alappal, valamint az ideai hozajárulékkal 1.752.469 kor. 44 fillérrel emelkedett.	
		44.679,383 71	

II. Életbiztosítási üzlet.

Ötvenketedik évi zárszámla 1914. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.		BEVÉTELEK.	
korona	fill.	korona	fill.
Visszatérítendő költségekért 3.988,501 69		A múlt évből áthozott díjtartalék 1.843,371 99	
Haldékok után kifizetett készpénz 5.339,75 40		Befolyt díjak: ez évben kiállított költségek után 25.535,253 79	
Lejáró kifizetési tőkékért 60,146 69		az előző években kiállított költségek után 151,332 12	
Kifizetett díjtartalékoknak haláleset követő díjvisztorítás 1.518,551 46		a biztosított tőke emelésére fordított nyermények 474,000 44	
Függőben levő kifizetési tőkék tartaléka 776,736 74		Levonva: törölt költségek és díj- 28.004,467 34	
Egyéb költségek 2.205,344 20		nyugták 2.508,457 K 35 f.	
Helyhatáron követelések leírása 459,149,63	 viszontbiztosított díjak 1.091,911 3.000,399 32	
Közvetítői díjak 1.828,700 94		Kamatjövdelem 692,755 04	
Egyéb díjak 1.469,63 47		Múlt évi függőben volt károk és díjvisztorítások tartaléka 538,842 25	
A főbb években lejárt több évig jegyzetelt díjak esedékes tart. 44,049 34		Múlt évi függőben volt kifizetési tőkék tartaléka 204.931,342 10	
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül 180.815,092 76		1.843,371 99	
2.876,379 19		25.535,253 79	
3.044,041 94		151,332 12	
1.518,551 46		474,000 44	
776,736 74		28.004,467 34	
2.205,344 20		3.000,399 32	
459,149,63		692,755 04	
1.828,700 94		538,842 25	
1.469,63 47		204.931,342 10	
44,049 34		1.843,371 99	
180.815,092 76		25.535,253 79	
2.876,379 19		151,332 12	
3.044,041 94		474,000 44	
1.518,551 46		28.004,467 34	
776,736 74		3.000,399 32	
2.205,344 20		692,755 04	
459,149,63		538,842 25	
1.828,700 94		204.931,342 10	
1.469,63 47		1.843,371 99	
44,049 34		25.535,253 79	
180.815,092 76		151,332 12	
2.876,379 19		474,000 44	
3.044,041 94		28.004,467 34	
1.518,551 46		3.000,399 32	
776,736 74		692,755 04	
2.205,344 20		538,842 25	
459,149,63		204.931,342 10	
1.828,700 94		1.843,371 99	
1.469,63 47		25.535,253 79	
44,049 34		151,332 12	
180.815,092 76		474,000 44	
2.876,379 19		28.004,467 34	
3.044,041 94		3.000,399 32	
1.518,551 46		692,755 04	
776,736 74		538,842 25	
2.205,344 20		204.931,342 10	
459,149,63		1.843,371 99	
1.828,700 94		25.535,253 79	
1.469,63 47		151,332 12	
44,049 34		474,000 44	
180.815,092 76		28.004,467 34	
2.876,379 19		3.000,399 32	
3.044,041 94		692,755 04	
1.518,551 46		538,842 25	
776,736 74		204.931,342 10	
2.205,344 20		1.843,371 99	
459,149,63		25.535,253 79	
1.828,700 94		151,332 12	
1.469,63 47		474,000 44	
44,049 34		28.004,467 34	
180.815,092 76		3.000,399 32	
2.876,379 19		692,755 04	
3.044,041 94		538,842 25	
1.518,551 46		204.931,342 10	
776,736 74		1.843,371 99	
2.205,344 20		25.535,253 79	
459,149,63		151,332 12	
1.828,700 94		474,000 44	
1.469,63 47		28.004,467 34	
44,049 34		3.000,399 32	
180.815,092 76		692,755 04	
2.876,379 19		538,842 25	
3.044,041 94		204.931,342 10	
1.518,551 46		1.843,371 99	
776,736 74		25.535,253 79	
2.205,344 20		151,332 12	
459,149,63		474,000 44	
1.828,700 94		28.004,467 34	
1.469,63 47		3.000,399 32	
44,049 34		692,755 04	
180.815,092 76		538,842 25	
2.876,379 19		204.931,342 10	
3.044,041 94		1.843,371 99	
1.518,551 46		25.535,253 79	
776,736 74		151,332 12	
2.205,344 20		474,000 44	
459,149,63		28.004,467 34	
1.828,700 94		3.000,399 32	
1.469,63 47		692,755 04	
44,049 34		538,842 25	
180.815,092 76		204.931,342 10	
2.876,379 19		1.843,371 99	
3.044,041 94		25.535,253 79	
1.518,551 46		151,332 12	
776,736 74		474,000 44	
2.205,344 20		28.004,467 34	
459,149,63		3.000,399 32	
1.828,700 94		692,755 04	
1.469,63 47		538,842 25	
44,049 34		204.931,342 10	
180.815,092 76		1.843,371 99	
2.876,379 19		25.535,253 79	
3.044,041 94		151,332 12	
1.518,551 46		474,000 44	
776,736 74		28.004,467 34	
2.205,344 20		3.000,399 32	
459,149,63		692,755 04	
1.828,700 94		538,842 25	
1.469,63 47		204.931,342 10	
44,049 34		1.843,371 99	
180.815,092 76		25.535,253 79	
2.876,379 19		151,332 12	
3.044,041 94		474,000 44	
1.518,551 46		28.004,467 34	
776,736 74		3.000,399 32	
2.205,344 20		692,755 04	
459,149,63		538,842 25	
1.828,700 94		204.931,342 10	
1.469,63 47		1.843,371 99	
44,049 34		25.535,253 79	
180.815,092 76		151,332 12	
2.876,379 19		474,000 44	
3.044,041 94		28.004,467 34	
1.518,551 46		3.000,399 32	
776,736 74		692,755 04	
2.205,344 20		538,842 25	
459,149,63		204.931,342 10	
1.828,700 94			